

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 13 maja 2022 r.

Znak sprawy: DRR.po.071.22.2022

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Dotyczy: dostępności węgla dla producentów warzyw szklarniowych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 13 kwietnia 2022 r., znak: KRIR/JM/435 /2022, w sprawie wzrostu cen i braku dostępności węgla dla producentów warzyw szklarniowych, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Źródłem podwyższonej inflacji w gospodarce polskiej i światowej było odbicie gospodarcze po pandemii koronawirusa. Odradzająca się światowa gospodarka zaczęła realizować odroczony popyt na surowce energetyczne, co spowodowało gwałtowny wzrost cen ropy i gazu na rynkach globalnych. Na te czynniki nałożył się także wzrost popytu konsumpcyjnego spowodowany niezrealizowanymi w czasie pandemii zakupami. W konsekwencji doszło do połączenia czynników o charakterze popytowym i podażowym, co spowodowało nienotowane od dekad wzrosty poziomu cen konsumpcyjnych.

Wybuch wojny w Ukrainie zwiększył już i tak dużą presję na wzrost cen. Dynamicznie rosną ceny nawozów, węgla, paliw, gazu i energii elektrycznej, co powoduje wzrost kosztów produkcji, a w konsekwencji niekorzystnie wpływa na dochodowość gospodarstw rolnych.

W ostatnich tygodniach do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi docierały informacje dotyczące problemów występujących na rynku mialu węglowego czy węgla dla producentów warzyw produkowanych w szklarniach. Specyfika produkcji warzyw pod osłonami czy w szklarniach ogrzewanych miałem węglowym powoduje, że każdy wzrost ceny tego surowca jest dla producentów szczególnie dotkliwy i obniża opłacalność tej produkcji.

Krajowi producenci węgla realizując dostawy węgla energetycznego w głównych segmentach rynku, posiadają stałą ofertę dla sektora rolno-ogrodniczego. W związku z czym istnieje możliwość zawierania umów bezpośrednio z producentem na dostawę miałów zgodnie ze zgłaszanymi zapotrzebowaniami przez odbiorców finalnych tzn. z pominięciem pośredniczących podmiotów węglowych. Kontraktacje te odbywają się w okresie jesiennym na rok następny.

W latach ubiegłych z oferty tej skorzystało około 150 podmiotów sektora rolno-ogrodniczego na łączny wolumen dostaw około 100 tysięcy ton. Pomimo bezpośredniej oferty wytwórcy żywności bazowali głównie na węglu importowanym, co było ich wyłączną decyzją biznesową (udział w obsłudze tego segmentu rynku przez spółki Skarbu Państwa wynosił około 10 %). Dlatego braki węgla dotyczą w większości podmiotów, które swoje potrzeby surowcowe w części lub całości zaspokajały węglem importowanym, co przy jego obecnej niskiej dostępności i wysokich cenach, stawia je w bardzo trudnej sytuacji.

Obecnie, w związku z sytuacją panującą na rynku węglowym producenci potwierdzają zwiększenie podaży węgla dla odbiorców sektora rolno-ogrodniczego na 2022 r. Należy jednak podkreślić, że wolumen ten uzależniony jest od pokrycia, w pierwszej kolejności, potrzeb pozostałych odbiorców, z którymi producenci posiadają zawarte wcześniej umowy.

Obecnie bardzo ważną kwestią podnoszoną na różnych forach jest **bezpieczeństwo żywnościowe**, szczególnie w kontekście konfliktu zbrojnego na Ukrainie. Biorąc jednak pod uwagę potencjał produkcyjny owoców i warzyw w Polsce, wystąpienie ewentualnych zakłóceń na rynku owoców i warzyw nie powinno negatywnie wpłynąć na dostępność produktów tego sektora dla konsumentów w Polsce. Negatywne skutki wojny w Ukrainie w odniesieniu do całej branży owoców i warzyw dotyczą przede wszystkim wzrostu cen surowców energetycznych (gazu, paliw, energii) czy nawozów.

W tym kontekście Rząd RP na bieżąco podejmuje działania mające na celu niwelowanie negatywnych skutków zmian czynników wpływających na koszty produkcji i ceny detaliczne żywności.

Już w grudniu 2021 r. Sejm uchwalił szereg zmian aktów normatywnych przygotowanych przez rząd, wprowadzających rozwiązania tzw. **Tarczy Antyinflacyjnej 1.0**, w tym m. in. obniżenie podatku VAT na gaz ziemny z 23% do 8% oraz obniżenie podatku VAT na energię elektryczną z 23% do 5%. W reakcji na pogłębianie się europejskiego kryzysu energetycznego rząd zdecydował się rozszerzyć i przedłużyć wprowadzone Tarczą Antyinflacyjną 1.0 środki i ustawą z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od

towarów i usług wprowadzona została tzw. **Tarcza Antyinflacyjna 2.0**, która idzie jeszcze dalej i obniża stawkę podatku VAT na gaz ziemny do 0%. Dzięki tym rozwiązaniom od 1 stycznia 2022 r. stawka podatku VAT za gaz wynosiła zaledwie 8%, a od 1 lutego bieżącego roku jest zerowa. Ponadto do 31 lipca 2022 r. przedłużono utrzymanie 5% stawki VAT na energię elektryczną oraz obniżono podatek VAT na paliwa silnikowe z 23% do 8%.

Dodatkowo ustawa z dnia 13 stycznia 2022 r o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług czasowo, tj. na okres od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r., obniża stawkę podatku VAT:

- na żywność objętą obecnie stawką podatku VAT 5% – do stawki 0%,
- na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą (takie jak: środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz niektóre podłoża do upraw) – ze stawki 8% do stawki 0%.

Należy podkreślić, że całkowite zniesienie VAT na nawozy i środki wspomagające uprawę roślin oraz środki ochrony roślin do produkcji rolnej to, obok obniżek podatków na paliwa i energię elektryczną, istotne wsparcie polskich rolników.

Polska wprowadza w skali całej Europy jeden z najbardziej rozbudowanych programów walki z inflacją. W związku z utrzymującą się wysoką dynamiką cen poważnie analizuje się przedłużenie obowiązywania Tarcz antyinflacyjnych.

Od 25 kwietnia br. producenci rolni mogą składać wnioski o przyznanie **dopłat do zakupu nawozów**. Pomoc przeznaczona na dofinansowanie zakupu nawozów mineralnych innych niż wapno nawozowe i wapno nawozowe zawierające magnez, które producent rolny nabył w okresie od 1 września 2021 r. do 15 maja 2022 r. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że kluczową rolę w ograniczaniu zakłóceń pojawiających się na rynku owoców i warzyw pełnią **organizacje producentów**, które powinny być podstawowym filarem funkcjonowania tego rynku w UE. Głównym celem ich działalności jest równoważenie relacji popytowo-podażowych na rynkach poszczególnych owoców i warzyw, stabilizacja sytuacji oraz umacnianie pozycji rynkowej producentów. Organizacje producentów owoców i warzyw odpowiednio koncentrując podaż, stają się silnymi partnerami mającymi realny wpływ na ceny surowca w relacjach m.in. z reprezentującymi duży popyt zakładami przetwórczymi i z sieciami sklepów detalicznych, a także mogą negocjować ceny środków do produkcji z ich dostawcami. Dodatkowo mogą podejmować działania z zakresu zarządzania kryzysowego (obejmujące m.in. wycofanie

produkcji z rynku), i tym samym ograniczać negatywny wpływ kryzysu na swoją sytuację ekonomiczną.

Organizacje producentów realizujące programy operacyjne są uprawnione do otrzymania pomocy finansowej w wysokości 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów (4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego). Wsparcie to jest ograniczone do 50% założonego przez organizację funduszu operacyjnego. Koszty wsparcia dla organizacji producentów są w pełni pokrywane ze środków UE.

Podmioty te w ramach realizowanych programów operacyjnych mogą otrzymywać wsparcie z budżetu UE m. in. na zastosowanie alternatywnych źródeł energii lub na działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej w produkcji owoców i warzyw lub przygotowywaniu tychże owoców i warzyw do sprzedaży.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dostrzega problemy występujące na rynkach rolnych i w ramach posiadanych możliwości podejmuje działania w celu poprawy warunków produkcji oraz satysfakcji dochodowej w polskim rolnictwie.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Norbert Kaczmarczyk
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2453896.7940145.5154205
Nazwa dokumentu	odpowiedź na pismo KRIR_dostępność węgla.pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź na pismo KRIR_dostępność węgla
Sygnatura dokumentu	DRR.po.071.22.2022
Data dokumentu	2022-05-13
Skrót dokumentu	81E38C88F7A80DAB373D9429CFB2527874C84B82
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2022-05-13 17:24:02
Podpisane przez	Norbert Kaczmarczyk; MRiRW sekretarz stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.106.7.7.

Data wydruku: 2022-05-16

Autor wydruku: Wróblewska Marta (starszy specjalista)